

TEMA 12. L'ORGANITZACIÓ DE LES NACIONS UNIDES

1. Antecedents i creació de l'Organització de les Nacions Unides (ONU): la Carta de les Nacions Unides.
2. Propòsits i principis de l'Organització.
3. La condició de membre de l'ONU.
4. Els òrgans de les Nacions Unides.
5. Reforma i revisió de la Carta de les Nacions Unides.
6. Els organismes especialitzats de les Nacions Unides.

ANTECEDENTS I CREACIÓ DE L'ORGANITZACIÓ DE LES NACIONS UNIDES

- "Concert Europeu de Potències" (segles XIX i principis del XX) es va trencar definitivament amb l'esclat de la Primera Guerra Mundial.
- Tractat de Pau (Versalles, 28 de juny de 1919): Societat de Nacions (antecedent més pròxim de l'ONU).
 - No és prou fort com per aconseguir els seus objectius essencials, especialment en l'àmbit del manteniment de la pau.
 - la invasió de Manchuria pel Japó en 1931;
 - la guerra entre Itàlia i Abissínia entre 1934 i 1935;
 - l'annexió dels Sudets txecs per Alemanya en 1939;
 - i la invasió soviètica de Finlàndia aquest mateix any.
 - Mai va tindre una afiliació veritablement universal.
- Potències aliades II Guerra Mundial: considerar la necessitat d'una nova organització internacional amb vocació universal i objectius generals que, una vegada finalitzada la guerra, estructurí la comunitat internacional.
 - Declaració dels Aliats, signada a Londres el 12 de juny de 1941 per 14 Estats aliats;
 - la Carta de l'Atlàntic signada el 14 d'agost de 1941 (President Roosevelt i Primer Ministre Churchill).

- Declaració de les Nacions Unides, signada a Washington l'1 de gener de 1942 per 26 Estats;
- Declaració de Moscou, signada el 30 d'octubre de 1943 pels representants de les quatre potències aliades (els Estats Units, el Regne Unit, Unió Soviètica i la Xina), que preveia expressament la creació d'una nova organització internacional al final de la Segona Guerra Mundial.
- Conferència de San Francisco (25 d'abril a 16 de juny de 1945):
 - 50 Estats participants.
 - Treballs preparatoris realitzats per les quatre grans Potències en les Conferències de Dumbarton Oaks (1944) i Ialta (1945).
 - El resultat: Adopció de la Carta de les Nacions Unides i de l'Estatut de la CIJ, el 26 de juny de 1945, i entrada en vigor el 24 d'octubre del mateix any.
- Carta de les Nacions Unides: tractat fundacional de l'ONU, però no és "un altre tractat":
 - Crea l'única organització internacional existent amb vocació universal i objectius generals.
 - L'article 103 de la Carta introdueix un principi de jerarquia de normes en Dret Internacional.

PROPÒSITS I PRINCIPIS DE L'ORGANITZACIÓ

- A. Propòsits
- B. Principis

- Capítol I "Objectius i principis":
 - "Propòsits": fins o objectius que ha d'aconseguir l'ONU. Són la raó última de la seva creació.
 - "Principis": normes de conducta que han d'observar tant l'ONU com els seus Membres en la consecució d'aquests "Propòsits".

A) PROPÒSITS DE LES NACIONS UNIDES

- Article 1: *"Els Propòsits de les Nacions Unides són:*
 - *Mantenir la pau i la seguretat internacionals i, a tal fi: adoptar mesures col·lectives eficaces per a prevenir i eliminar amenaces a la pau i per a suprimir actes d'agressió o altres trencaments de la pau, i aconseguir per mitjans pacífics, i de conformitat amb els principis de la justícia i del dret internacional, l'ajust o arranament de controvèrsies o situacions internacionals susceptibles de conduir a trencaments de la pau;*
 - *Desenvolupar entre les nacions relacions d'amistat basades en el respecte al principi de la igualtat de drets i de l'autodeterminació dels pobles, i adoptar altres mesures adequades per a enfortir la pau universal;*
 - *Realitzar la cooperació internacional en la solució de problemes internacionals de caràcter econòmic, social, cultural o humanitari, i en el desenvolupament i estímul del respecte als drets humans i a les llibertats fonamentals de tots, sense fer distinció per motius de raça, sexe, idioma o religió.*

- *Ser un centre per a harmonitzar les accions de les nacions en la consecució d'aquests fins comuns".*

➤ **"Manteniment de la pau i la seguretat internacionals".**

- Preàmbul: *"preservar a les generacions esdevenidores del flagel de la guerra, que dues vegades durant la nostra vida ha infligit a la humanitat sofriments indicibles".*
- Responsabilitat principal de l'organització.
- Per a aconseguir aquest objectiu principal... dos tipus de mesures:
 - adopció de "mesures col·lectives eficaces per a prevenir i eliminar amenaces a la pau i per a suprimir actes d'agressió o altres trencaments de la pau" (Capítol VII "Acció en casos d'amenaces a la pau, trencaments de la pau o actes d'agressió").
 - Adopció de mesures que, "per mitjans pacífics i de conformitat amb els principis de la justícia i del dret internacional, tendeixin a ajustar o resoldre controvèrsies o situacions internacionals susceptibles de conduir a trencaments de la pau" (Capítol VI "Arranjament pacífic de controvèrsies").

➤ **"Reforçar la pau universal":**

■ En la seva cerca:

- Adoptar totes les mesures que estimi apropiades, incloent especialment aquelles encaminades a "fomentar entre les nacions relacions d'amistat basades en el respecte al principi de la igualtat de drets i al de la lliure determinació dels pobles" (desenvolupat en l'Art. 55).
- Promoció de la cooperació internacional en l'àmbit polític entre els Membres d'i foment de la codificació i el desenvolupament progressiu del Dret internacional (art. 13.1.a). En su búsqueda:

➤ **"Dur a terme la cooperació internacional"**

■ Dues grans àrees:

- en la solució de problemes internacionals de caràcter econòmic, social, cultural o humanitari (objectiu global de "desenvolupament i erradicació de la pobresa").
- en el "desenvolupament i estímulo del respecte als drets humans i a les llibertats fonamentals de tots, sense fer distinció per motius de raça, sexe, llengua o religió" (objectiu general de "drets humans, democràcia i bon govern").

➤ **"Servir" com a centre d'harmonització dels esforços de les nacions" per aconseguir els altres propòsits comuns: especial importància.**

B) PRINCIPIS DE L'ONU

- Per a la realització dels Propòsits, tant la pròpia ONU com els seus Membres han de conduir-se d'acord amb els set Principis enumerats en l'Article 2:
 - Principi d'igualtat sobirana de tots els seus membres.
 - Principi de bona fe.
 - Solució pacífica dels conflictes internacionals.
 - Abstenir-se de recórrer a l'amenaça o a l'ús de la força contra la integritat territorial o la independència política de qualsevol Estat, o en qualsevol altra forma incompatible amb els Propòsits de les Nacions Unides.
 - Tots els Membres prestaran a les Nacions Unides tota classe d'ajuda en qualsevol acció que emprengui de conformitat amb aquesta Carta i s'abstindran de prestar ajuda a qualsevol Estat contra el qual les Nacions Unides estiguin prenent mesures preventives o coercitives.
 - Vetllar perquè els Estats no membres actuïn de conformitat amb aquests Principis en la mesura en què sigui necessari per al manteniment de la pau i la seguretat internacionals.
 - No intervindrà en assumptes que siguin essencialment de la jurisdicció interna de qualsevol Estat ni obligarà els Membres a sotmetre aquests assumptes a arranjament en virtut de la present Carta; però aquest principi no perjudicarà l'aplicació de mesures coercitives en virtut del Capítol VII.

➤ **Desenvolupament dels principis:**

- [Resolució 2625 \(XXV\) de l'AG, "Declaració sobre els principis de dret internacional referents a les relacions d'amistat i a la cooperació entre els Estats de conformitat amb la Carta de les Nacions Unides"](#): Contingut material dels principis.
 - Principis bàsics del Dret Internacional.
 - ❖ Principis de la Resolució 2625 (XXV) que ja figuraven en l'article 2:
 - El Principi de la prohibició de l'amenaça o l'ús de la força contra la integritat territorial o la independència política de qualsevol Estat, o en qualsevol altra forma incompatible amb els Propòsits de l'ONU.
 - Principi de solució de les controvèrsies internacionals per mitjans pacífics, de manera que no es posin en perill ni la pau i la seguretat internacionals ni la justícia.
 - El Principi de no intervenció en els assumptes de la jurisdicció interna dels Estats.
 - Principi d'igualtat sobirana dels Estats.
 - El Principi que els Estats compliran de bona fe les obligacions assumides per ells de conformitat amb la Carta.
 - ❖ Nous Principis inclosos en aquesta Resolució:
 - l'obligació dels Estats de cooperar entre si, de conformitat amb la Carta;

- el Principi d'igualtat de drets i autodeterminació dels pobles.
- ❖ Principis exclusivament sobre la Carta: el Principi que els Membres prestaran a l'ONU tota classe d'ajuda en qualsevol acció que emprengui de conformitat amb la Carta; i el Principi de l'autoritat de l'ONU sobre els Estats no membres, en la mesura necessària per al manteniment de la pau i la seguretat internacionals.
- Valor jurídic d'aquesta Declaració de Principis:
 - ❖ Sentència de fons de la CIJ de 27 de juny de 1986, en el assumpte de les activitats militars i paramilitars en i contra Nicaragua (Nicaragua c. els Estats Units d'Amèrica): el contingut del Principi de prohibició de l'amenaça o l'ús de la força i del Principi de no intervenció en els assumptes de la jurisdicció interna dels Estats, continguts en la Resolució 2625 (XXV), reflecteixen el dret internacional consuetudinari.
 - ❖ Opinió consultiva de la CIJ de 22 de juliol de 2010, sobre la conformitat amb el Dret internacional de la declaració unilateral d'independència de Kosovo: La Resolució 2625 (XXV) de l'AG reflecteix el dret internacional consuetudinari".

LA CONDICIÓN D'ESTAT MEMBRE

- A. Adquisició de la condició de membre
- B. Suspensió en l'exercici dels drets i privilegis inherents a la condició de membre
- C. Pèrdua de la condició de membre

A) ADQUISICIÓ DE LA CONDICIÓN DE MEMBRE

- Articles 3 i 4: Membres originaris i Membres admesos en l'ONU: mateixos drets i obligacions (≠ procediment d'admissió).
 - Article 3: Són Membres originaris els Estats que van complir una doble condició: 1) haver participat en la Conferència de San Francisco o haver signat prèviament la Declaració de les Nacions Unides d'1 de gener de 1942; i 2) haver subscrit i ratificat la Carta, de conformitat amb l'article 110 d'aquesta.
 - Article 4: admissió de nous membres
 - Condicions:
 - ❖ Ser un Estat, és a dir, reunir els elements constitutius d'un Estat;
 - ❖ ser un Estat "amant de la pau" (presumpció per a tots els Estats avui dia);
 - ❖ acceptar les obligacions contingudes en la Carta (necessitat d'una declaració expressa a aquest efecte);
 - ❖ Ser capaç de complir aquestes obligacions; i
 - ❖ Estar disposat a complir-les.
 - Avaluació de les condicions per AG i CS.
 - Uns altres?
 - ❖ Primera Opinió Consultiva de la CIJ sobre les condicions d'admissió d'un Estat com a Membre de les Nacions Unides (1948)

- Són exhaustives les condicions establertes en l'article 4? "El significat natural dels termes emprats en l'Art. 4 porta a la conclusió que aquestes condicions constitueixen una enumeració exhaustiva (...)" no sols com a condicions necessàries, sinó també com a condicions suficients.
- Les disposicions de l'article 4 impliquen necessàriament que cada sol·licitud d'admissió ha d'examinar-se i votar-se per separat i en funció dels seus propis mèrits;
- ❖ Problema: el veto de què disposa la Unió Soviètica en el CS.
 - acord polític admissió conjunta de 16 nous Membres el 14 de desembre de 1955, entre ells Espanya, a més de diversos Estats del bloc comunista i diversos "Estats enemics".
- **El procediment: "decisió de l'AG per recomanació del CS".**
 - ❖ Problema: Veto de la Unió Soviètica en el CS .
 - ❖ Opinió consultiva de la CIJ de 3 de març de 1950 sobre la competència de l'AG per a l'admissió d'un Estat en les Nacions Unides: Pot la *AG fer-ho per si mateixa? NO. La Carta exigeix dues coses perquè es produeixi l'admissió: una "recomanació" del CS (anterior en el temps) i una "decisió" de l'AG.
- **Efectes de l'adhesió a l'ONU:** data en la qual l'AG aprova la seva decisió d'admissió.
- En l'actualitat: Des de l'admissió de la República de Sudan del Sud el 14 de juliol de 2011, 193 membres.

B) SUSPENSÍO EN L'EXERCICI DELS DRETS I PRIVILEGIS INHERENTS A LA CONDICIÓN DE MEMBRE

- Article 5: *Un Membre de les Nacions Unides contra el qual el Consell de Seguretat hagi pres mesures preventives o coercitives podrà ser suspès de l'exercici dels drets i privilegis de Membre per l'Assemblea General, prèvia recomanació del Consell de Seguretat. L'exercici d'aquests drets i privilegis podrà ser restablert pel Consell de Seguretat.*
- Possibilitat de suspensió de l'exercici dels drets i privilegis inherents a l'afiliació, però no de les obligacions:
 - Procediment:
 - La decisió correspon a l'AG, "prèvia recomanació" del CS.
 - La reincorporació correspon exclusivament al CS.
- Exemples d'intents: Sud-àfrica (per la seva política d'apartheid), Portugal (per la seva política colonial) o Israel.

C) PÈRDUA DE LA CONDICIÓN DE MEMBRE

- Article 6 *Tot Membre de les Nacions Unides que hagi violat persistentment els Principis continguts en aquesta Carta podrà ser expulsat de l'Organització per l'Assemblea General, prèvia recomanació del Consell de Seguretat.*
 - cap cas en el qual s'hagi expulsat a un Estat membre.
- La possibilitat de retirar-se voluntàriament no està contemplada en la Carta, però tampoc conté una prohibició específica sobre aquest tema.

ELS ÒRGANS DE LES NACIONS UNIDES

- A. L'Assemblea General.
- B. El Consell de Seguretat.
- C. El Comitè Econòmic i Social.
- D. El Consell de Tutela.
- E. La Cort Internacional de Justícia de l'Haia.
- F. La Secretaria.

A) L'ASSEMBLEA GENERAL (AG)

- Òrgan plenari compost per tots els seus Membres (representats per un màxim de cinc persones), en el qual cada Membre disposa d'un sol vot (arts. 9 i 18.1). És l'òrgan principal més igualitari i democràtic.
- No funciona de manera permanent.
 - Sessió plenària: una vegada a l'any durant el període ordinari de sessions (generalment coincidint amb el tercer dimarts de setembre).
 - Després del debat en sessió plenària: distribució de l'ordre del dia entre les 6 comissions principals perquè treballin en ell i preparin els projectes de resolució que se sotmetran a l'aprovació del ple de l'AG.
 - Sessions extraordinàries "sempre que les circumstàncies ho requereixin" o fins i tot en sessions extraordinàries d'urgència a petició del CS o d'una majoria dels membres. Una vegada conclòs el debat plenari, l'ordre del dia general de cada sessió es distribueix entre les sis comissions principals de l'AG.
- **Les competències (poders):**
 - Clàusula general de competència: *"discutir qualssevol assumptes o qüestions dins dels límits de la Carta o que es refereixin als poders i funcions de qualsevol dels òrgans creats per la Carta i fer recomanacions sobre tals assumptes o qüestions als Membres de les Nacions Unides o al Consell, o a tots dos" (Art. 10).*

- **Excepció** Article 12: tret que així ho sol·liciti el CS, l'AG no formularà cap recomanació sobre litigis o situacions respecte dels quals el CS estigui exercint les funcions que té assignades.
- Competències específiques:
 - Admissió de nous membres/suspensió de drets
 - Considerar els principis generals de cooperació en el manteniment de la pau i la seguretat internacionals, inclosos els principis que regeixen el desarmament i la regulació d'armaments;
 - Promoure la cooperació internacional en l'àmbit polític i fomentar la codificació i el desenvolupament progressiu del dret internacional.
 - Promoure la cooperació internacional en matèria econòmica, social, cultural, educativa i sanitària, i contribuir a la realització dels drets humans i les llibertats fonamentals.
 - Recomandar mesures per a la resolució pacífica dels conflictes
 - en l'àmbit de la descolonització
 - Aprovar el pressupost de l'ONU i determinar les contribucions que ha de pagar cada Membre
 - triar als no membres;
 - triar als membres no permanents del CS, als membres de l'ECOSOC i del CAF, als jutges de la CIJ i al Secretari General (SG); i

- Crear els òrgans subsidiaris que consideri necessaris per a l'acompliment de les seves funcions .

➤ **Adopció de resolucions:**

- Carta: procediment de votació per majoria dels Membres de l'ONU.
 - "Qüestions importants": majoria de dos terços dels vots dels diputats presents i votants". Són:
 - recomanacions relatives al manteniment de la pau i la seguretat internacionals;
 - l'elecció dels membres no permanents del CS, dels membres de l'ECOSOC, dels membres del CAF;
 - l'admissió de nous Membres en les Nacions Unides, la suspensió dels drets i privilegis dels Membres, així com l'expulsió de Membres;
 - qüestions relatives al funcionament del sistema d'administració fiduciària; i
 - qüestions pressupostàries.
 - "altres assumptes": majoria dels diputats presents i votants.
- Pràctica de l'ONU: Adopció per consens Després de la deguda deliberació, el President de l'AG pot proposar que una resolució s'adopti sense votació. Si cap membre s'oposa, el projecte de resolució s'adopta definitivament.

➤ **Efectes de les resolucions:** la majoria de les resolucions adoptades per l'AG contenen recomanacions que no són vinculants, per se, per als Estats membres.

- ***Només vinculant*** en assumptes relacionats amb:

- Admissió membre de l'ONU;
- aprovació del pressupost ordinari i, si és el cas, extraordinari;
- la determinació de les contribucions a càrrec de cada Membre;
- l'aprovació del seu Reglament intern;
- l'elecció del seu President i dels membres dels altres òrgans principals.

B) EL CONSELL DE SEGURETAT (CS)

- Òrgan principal amb afiliació restringida.
- **Composició:** quinze membres, cadascun amb un representant, que pot ser un membre del seu govern o un representant especialment designat.
 - Cinc són membres permanents del CS: la Xina, França, la Federació Russa (com a successora de la Unió Soviètica), el Regne Unit i els Estats Units.
 - Els deu restants: membres no permanents, triats per l'AG per a un mandat no renovable de dos anys, amb especial atenció a:
 - la seva contribució al manteniment de la pau i la seguretat internacionals i als altres Propòsits de l'ONU, així com...
 - ... "distribució geogràfica equitativa" (Resolució 1991 (XVIII) de l'AG de 17 de desembre de 1963), amb 5 Estats a triar d'Àfrica i Àsia; 1 d'Europa de l'Est; 2 d'Amèrica Llatina; i 2 d'Europa Occidental i altres Estats.
- **Funcionar:** "ser capaç de funcionar contínuament" mitjançant el nomenament d'un representant en l'ONU.
 - Reunions periòdiques (en la seva seu, però poden reunir-se en un altre lloc si es considera oportú).
 - podrà ser convocada per a reunions urgents pel seu President.
- **Competències del CS:**
 - Responsabilitat principal: manteniment de la pau i la seguretat internacionals. Órgano principal con afiliación restringida.

- Opinió consultiva de la CIJ de 20 de juliol de 1962 sobre determinats despeses de les Nacions Unides:
 - "Primària", no exclusiva, però només el CS pot exigir el seu compliment mitjançant accions coercitives contra un agressor.
 - Quan el CS exerceix les funcions que li imposa aquesta "responsabilitat primordial", tots els membres de l'ONU reconeixen que el CS "actua en el seu nom".

- **Altres competències concurrents amb l'AG:**

- l'admissió, suspensió i expulsió dels diputats.
- l'elecció dels jutges de la CIJ i del SG;
- en la convocatòria de la Conferència General per a la Revisió de la Carta.

- **Competències exclusives del CS:**

- formular recomanacions o dictar mesures per a garantir l'execució d'una sentència de la CIJ;
- crear els òrgans subsidiaris que consideri necessaris per a l'acompliment de les seves funcions.

➤ **Adopció de resolucions:**

- Carta: procediment de votació per majoria entre els membres del CV, en el qual cada membre disposa d'un sol vot. Les normes de votació varien segons es tracti d'un assumpte de "procediment" o de fons ("tots els altres assumptes").

- Decisions sobre "qüestions de procediment": el vot afirmatiu de nou membres qualssevol del CS.
- Per a "tots els altres assumptes": es requereix el vot afirmatiu de nou membres del CS, inclosos "els vots afirmatius de tots els membres permanents" (dret de veto del membre permanent del CS).
 - Pràctica: norma de flexibilitat per la qual s'entén que l'abstenció o absència en la votació d'un membre permanent no equival a l'exercici del veto.
 - Un membre del CS que sigui part en un litigi haurà d'abstenir-se de votar, però aquesta disposició a penes s'ha aplicat en la pràctica.
- Pràctica: mètode de consens. Després de debatre un assumpte en el si del CC, el seu President (que actua en qualitat de tal i no com a representant d'un Estat membre en el CS) resumeix el debat i extreu les conclusions, declarant que reflecteixen la voluntat del CS. Si cap membre del CS planteja objeccions a aquestes, es consideren definitivament adoptades sense necessitat de votació.

➤ **Efectes de les resolucions del CS:** poden contenir recomanacions (no vinculants) o decisions vinculants per a tots els membres de l'ONU, encara que no siguin membres del CS o encara que no hagin votat a favor d'elles.

C) EL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL (ECOSOC)

- Òrgan principal de l'ONU de composició restringida.
 - Composició: 54 membres triats per l'AG, renovats anualment per terços. Cada membre de l'ECOSOC només té un representant. Però poden participar en les seves deliberacions, sense dret a vot: (1) qualsevol membre de l'ONU que tingui un interès particular en algun assumpte; (2) representants dels organismes especialitzats; i (3) representants d'ONG que s'ocupin d'assumpes que siguin competència de l'ECOSOC.
- **Funcionament:**
 - Es reuneix, quan és necessari, de conformitat amb el seu Reglament intern. En la pràctica, es reuneix dues vegades a l'any.
 - "Sessions d'alt nivell" de l'ECOSOC, de dos tipus:
 - *"Revisions Ministerials Anuals"* per a avaluar els avanços i accelerar l'acció cap a la consecució dels "Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni" i els altres objectius que conformen l'Agenda de Desenvolupament de les Nacions Unides.
 - L'últim Examen Ministerial Anual es va celebrar els dies 9 i 10 de juliol de 2015 per a gestionar la transició dels "Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni" als "Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)". Des de llavors, els "Exàmens Ministerials Anuals" s'han integrat en el "Fòrum Polític d'Alt Nivell" (examen dels progressos realitzats en el compliment dels compromisos relacionats amb l'aplicació dels ODS).

- Reunions anuals (8 dies), que inclouen un segment interministerial de tres dies.
- Cada quatre anys a nivell de Caps d'Estat i de Govern, sota els auspicis de l'AG (2 dies).
- *Fòrum de Cooperació al Desenvolupament" bianual d'alt nivell.*
 - examinar les tendències de la cooperació internacional al desenvolupament, incloses les estratègies, les polítiques i el finançament;
 - promoure una major coherència entre les activitats de desenvolupament dels diferents socis de desenvolupament;
 - Reforçar els vincles entre el treball normatiu i l'operatiu.
- Exercici descentralitzat de les competències, distribuint els temes de treball entre el Ple i les seves diferents "comissions" (comissions funcionals, comissions regionals, comissions permanents, etc.) .

➤ **Competències**

- òrgan consultiu del CS (art. 65) i de l'AG (art. 66), als quals ha de proporcionar tota la informació sol·licitada.
 - informes sobre assumptes internacionals de caràcter econòmic, social, cultural, educatiu i sanitari
 - formular recomanacions sobre aquest tema;

- formular recomanacions per a promoure el respecte dels drets humans i les llibertats fonamentals per a tots, i sobre la realització de tals drets i llibertats;
- formular projectes de conveni sobre assumptes de la seva competència per a sotmetre'ls a l'AG;
- convocar conferències internacionals sobre assumptes de la seva competència.
- S'encarrega de celebrar acords d'enllaç amb els organismes especialitzats i de coordinar les seves activitats amb les de l'ONU.
- Establir les "comissions" que consideri necessàries per a l'acompliment de les seves funcions.

➤ **Adopció de resolucions i decisions:** majoria dels vots dels membres presents.

D) EL CONSELL D'ADMINISTRACIÓ FIDUCIÀRIA (CAF)

- Capítol XII un "sistema internacional d'administració fiduciària" aplicable a:
 - territoris sota mandat (sistema de mandat Lon);
 - territoris que, a conseqüència de la Segona Guerra Mundial, van ser segregats dels "Estats enemics";
 - territoris sotmesos voluntàriament a aquest règim pels Estats responsables de la seva administració.
- Objectiu principal d'aquest règim: promoure l'avanç dels habitants dels territoris sota el regimen d'administració fiduciària i el seu desenvolupament progressiu cap a l'autogovern o la independència.
 - Èxit: El CAF va decidir suspendre formalment la seva labor l'1 de novembre de 1994, després de la independència de les illes Palau.
 - va acordar reunir-se únicament, quan sigui necessari, per decisió pròpia o del seu President o a petició de la majoria dels seus membres de l'AG o del CS.

E) LA CORT INTERNACIONAL DE JUSTICIA (CIJ)

- El "principal òrgan judicial" de l'ONU.
- Estatut annex a la Carta i forma part integrant d'aquesta, però no és, no obstant això, un tribunal amb jurisdicció obligatòria sobre els litigis que sorgeixin entre Estats.
- Obligació de resolució pacífica però llibertat d'elecció.
- **Afiliació:**
 - Tots els membres de l'ONU són ipso facto parts en la CIJ.
 - Altres Estats: podran ser parts "de conformitat amb les condicions que determini en cada cas l'AG per recomanació del CS" (art. 93).
 - Les condicions han estat sempre les mateixes: instrument de ratificació que contingui: 1) l'acceptació de les disposicions de l'Estatut de la CIJ; 2) l'acceptació de totes les obligacions assumides pels membres de l'ONU en virtut de l'article 94 de la Carta; i c) el compromís de contribuir a les despeses de la CIJ amb una suma equitativa que serà determinada periòdicament per l'AG, prèvia consulta amb el Govern d'aquest Estat.
- **Jurisdicció**
 - Competència contenciosa: resoldre tots els litigis de caràcter jurídic que li sotmetin els Estats.
 - Competència consultiva: emetre opinions consultives sobre qüestions jurídiques que li sotmetin els òrgans de l'ONU i les organitzacions internacionals autoritzades per a això.

F) LA SECRETARIA

- **Composició:** composta pel Secretari General i el personal que requereixi l'ONU.
 - SG: cap administratiu nomenat per l'AG per recomanació del CS. Mandat no previst en la Carta (pràctica: mandat renovable d'anys).
 - Competències: variades i en augment.
 - ❖ conjunt de competències tècnic-administratives, com ara: 1) preparar el projecte de pressupost de l'ONU i el control de despeses i ingressos; 2) organitzar la Secretaria de treball i contractar personal; 3) actuar com a Secretari en totes les sessions de l'AG, el CS, l'ECOSOC i el CAF i exercir per delegació les funcions que li encomanin aquests òrgans principals; 4) preparar estudis i informes i proporcionar documents, dades i informació als altres òrgans principals; 5) actuar com a dipositari dels tractats internacionals, sent responsable del seu registre i publicació; 6) traduir tots els documents a les diferents llengües oficials de l'ONU; 7) coordinar l'activitat dels diferents òrgans de l'ONU; 8) organitzar conferències internacionals sobre assumptes d'interès mundial; etc.
 - ❖ més enllà de les meres funcions tècnic-administratives, ja que també exerceix competències de caràcter polític i diplomàtic: administració d'operacions de manteniment de la pau (OMP) i mediació o bons oficis en conflictes internacionals, fins a l'examen de tendències i problemes econòmics i socials i l'elaboració d'estudis sobre drets humans i desenvolupament sostenible...

- Personal de la Secretaria: nomenat pel SG d'acord amb les normes establertes per l'AG. Els criteris determinants en el seu nomenament són la necessitat d'assegurar el més alt grau d'eficàcia, competència i integritat, així com garantir la més àmplia representació geogràfica possible entre el seu personal. Funcionaris internacionals responsables únicament davant l'ONU.

➤ **Funcionament:** permanent.

REVISIÓ I REFORMA DE LA CARTA

- El capítol XVIII de la Carta fa referència a “Reforma” i “revisió”: dos procediments formals. A més: els procediments informals no contemplats en la Carta.
- **Reforma** (article 108): "Les esmenes a la present Carta entraran en vigor per a tots els membres de les Nacions Unides quan hagin estat adoptades per un vot de dos terços dels membres de la GA i ratificades, d'acord amb els seus respectius procediments constitucionals, per dos terços dels membres de les Nacions Unides, inclosos tots els membres permanents de la CE."
 - *Procediment*: 1) Els membres de l'ONU han d'expressar el seu consentiment a favor del text de la reforma en dos moments diferents: quan es voti l'adopció de la reforma proposada en el GA i, posteriorment, quan es ratifiqui d'acord amb els seus respectius procediments constitucionals; 2) l'adopció de la reforma es basa en el principi democràtic de la norma de la majoria de dos terços dels membres de l'ONU, aplicable tant a la seva adopció dins del GA com al càlcul de les ratificacions dels Estats membres necessàries per a la seva entrada en vigor. (present: de 128 Estats a favor de la reforma) és un requisit essencial que, entre els Estats que ratifiquen la reforma, siguin els cinc membres permanents de la SC. (dret a vetar qualsevol proposta de reforma adoptada pel GA)
 - *Efectes*: la reforma entrarà en vigor per a tots els membres de les Nacions Unides, inclosos els que s'han abstingut o han votat en contra.

- Després d'aquest procediment, s'ha modificat tres vegades.
- **Conferència General de Revisió:** Revisió del segon procediment formal per a la modificació de les disposicions de la Carta (article 109).
 - Procediment: Conferència General de Revisió en la qual podran participar tots els membres de l'ONU amb un vot per Estat membre.
 - ❖ Convocatòria: acordada mitjançant el vot de dos terços dels membres del GA i pel vot de nou membres del SC, indicant la data i el lloc de la seva celebració.
 - ❖ Regla especial art. 109,3: "Si aquesta Conferència no s'ha celebrat abans de la desena reunió anual del GA després de l'entrada en vigor d'aquesta Carta, la proposta de convocar tal Conferència s'inclourà en l'ordre del dia d'aquesta reunió de l'AG, i la Conferència es durà a terme si així ho decideixen la majoria dels membres de l'AG i els set membres del CS.
 - 10è Aniversari del SC: Discussió de revisió en l'AG però cap Conferència.
 - Resolució AG 992 (X) 1955 "Comitè preparatori" per estudiar la revisió. Fallida.
 - Resolució AG 3499 (XXX) 1975 "Comitè especial sobre la Carta i sobre l'enfortiment del paper de l'Organització": estudiar la proposta de revisió per a un funcionament més eficaç sense reformar la Carta.
 - Votació: 2/3 dels Estats membres que participen en la Conferència poden recomanar l'adopció d'esmenes. En vigor quan sigui ratificat, d'acord amb els seus respectius procediments constitucionals, per dos terços dels membres de l'ONU, inclosos tots els membres permanents de la SC (dret a veto en aquesta matèria).

- Procediments informals de modificació de la Carta: la pràctica de les Nacions Unides de modificar excepcionalment la Carta per altres procediments.
 - Les disposicions contingudes en els articles 53, 77 i 107, que fan referència als "Estats enemics", haurien de considerar-se obsoletes.
 - La possibilitat:
 - Opinió consultiva de la CIJ del 21 de juny de 1971 sobre les conseqüències legals per als Estats de la presència continuada de Sud-àfrica a Namíbia (Àfrica del Sud-oest), malgrat la Resolució 276 (1970). La pràctica de l'absència voluntària com a costum intern, que com a dret consuetudinari internacional va modificar la Carta.
 - ❖ El govern sud-africà es va oposar, per diversos motius, a la Resolució 284 (1970) considerant-la invàlida (1) en la votació d'aquesta última resolució, dos membres permanents del CS es van abstenir, per la qual cosa Sud-àfrica va argumentar que la resolució no va ser aprovada pel vot afirmatiu de nou membres, incloent "els vots afirmatius de tots els membres permanents" del CS, com literalment exigeix l'article 27.3).

- Procediments informals de modificació de la Carta: la pràctica de les Nacions Unides de modificar excepcionalment la Carta per altres procediments.
 - Les disposicions contingudes en els articles 53, 77 i 107, que fan referència als "Estats enemics", haurien de considerar-se obsoletes.
 - La possibilitat:
 - Opinió consultiva de la CIJ del 21 de juny de 1971 sobre les conseqüències legals per als Estats de la presència continuada de Sud-àfrica a Namíbia (Àfrica del Sud-oest), malgrat la Resolució 276 (1970). La pràctica de l'absència voluntària com a costum intern, que com a dret consuetudinari internacional va modificar la Carta.
 - ❖ El govern sud-africà es va oposar, per diversos motius, a la Resolució 284 (1970) considerant-la invàlida (1) en la votació d'aquesta última resolució, dos membres permanents del CS es van abstenir, per la qual cosa Sud-àfrica va argumentar que la resolució no va ser aprovada pel vot afirmatiu de nou membres, incloent "els vots afirmatius de tots els membres permanents" del CS, com literalment exigeix l'article 27.3).
 - En totes les esmenes informals s'han de complir els requisits jurisprudencials:
 - Possibilitat que el GA i el SC adoptin resolucions per consens, més que per majoria de vots.

- Per contra, cas d'atac armat contra la República de Corea per part de Corea del Sud i el bloqueig del CS. L'AG va reaccionar adoptant, el 3 de novembre de 1950, la Resolució 377 (V), titulada "Unió per la Pau". En aquesta Resolució, en contradicció amb el que disposen els articles 11 i 12 de la Carta, l'AG es va concedir, en els casos en què la falta d'unanimitat dels membres permanents de la CS impedia que el pròpi CS complia les seves responsabilitats, el poder de recomanar als membres de l'ONU mesures col·lectives que no impliquessin l'ús de la força armada en casos d'amenaques a la pau; i, si fos necessari, mesures col·lectives que impliquessin l'ús de la força armada en casos de violacions de la pau o actes d'agressió. La reiterada protesta dels estats alineats en el bloc comunista, al·legant la il·legalitat de la Resolució 377 (V), juntament amb el fet que, encara que aquesta Resolució ha estat invocada en diverses crisis després de la crisi coreana, l'AG mai ha adoptat mesures basades en ella, confirmen que la Resolució 377 (V) no pot ser considerada, segons els requisits jurisprudencials esmentats, com un procediment informal que ha modificat el text de la Carta.

ORGANISMES ESPECIALITZATS

- Article 57: *"Els diversos organismes especialitzats creats per acords intergovernamentals, que tinguin àmplies atribucions internacionals definides en els seus estatuts i relatives a qüestions econòmiques, socials, culturals, educatives, sanitàries i altres connexes, seran posats en relació amb l'Organització de conformitat amb les disposicions de l'Article 63. Els organismes especialitzats així vinculats a l'Organització es denominaran en endavant "els organismes especialitzats"."*
- Les "agències especialitzades" són autèntiques organitzacions internacionals, amb personalitat jurídica pròpia, que actuen de manera autònoma i independent de l'ONU.
 - Algunes d'elles són anteriors a la creació de la pròpia ONU.
 - Són organitzacions internacionals amb vocació universal que, a diferència de l'ONU, no tenen fins generals sinó específics.
 - S'encarreguen de dur a terme la cooperació internacional de caràcter sectorial en "els àmbits econòmic, social, cultural, educatiu, sanitari i afins".
 - És condició indispensable que es relacioni amb l'ONU pel procediment previst en l'article 63: L'ECOSOC podrà concloure amb aquestes organitzacions acords internacionals que estableixin els termes i condicions en els quals es vinculen com a "organismes especialitzats". Aquests acords de relació hauran de ser aprovats posteriorment per l'AG.
 - La relació que s'estableix no és de dependència jeràrquica de l'ONU, sinó de descentralització funcional.

- En l'actualitat, 19 acords vinculants:
 - [Organització de les Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació](#) (FAO)-Roma.
 - [Organització d'Aviació Civil Internacional](#) (OACI)-Mont-real.
 - [Fons Internacional de Desenvolupament Agrícola](#) (FIDA)-Roma.
 - [Organització Internacional del Treball](#) (OIT)-Ginebra.
 - [Organització Marítima Internacional](#) (OMI)-Londres;
 - [Fons Monetari Internacional](#) (FMI)-Washington D. C.
 - [Unió Internacional de Telecomunicacions](#) (UIT)-Ginebra.
 - [Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura](#) (UNESCO)-París;
 - [Organització de les Nacions Unides per al Desenvolupament Industrial](#) (ONUDI)-Viena.
 - [Unió Postal Universal](#) (UPU)-Berna.
 - El [Grup del Banc Mundial](#) (inclou el Banc Internacional de Reconstrucció i Foment (BIRF); el Centre Internacional d'Arranjament de Diferències Relatives a Inversions (CIADI); l'Associació Internacional de Foment (AIF); la Corporació Financera Internacional (CFI); i l'Organisme Multilateral de Garantia d'Inversions (OMGI));
 - [Organització Mundial de la Salut](#) (OMS)-Ginebra.
 - Organització Mundial de la Propietat Intel·lectual (OMPI)-Ginebra.

- [Organització Meteorològica Mundial](#) (*OMM)-Ginebra.
- [Organització Mundial del Turisme de les Nacions Unides](#) (OMT)-Madrid.
- Hi ha altres OI amb vocació universal i fins específics que han celebrat acords de cooperació però no s'han convertit en "agències especialitzades" i mantenen relacions de col·laboració amb un bon nombre d'organitzacions regionals.
- Els "organismes especialitzats" de l'ONU i les altres organitzacions internacionals, universals o regionals, que col·laboren amb l'ONU constitueixen l'anomenat "sistema de les Nacions Unides".